

RIISTAVEDEN
YHTENÄISKOULUN
YHTEISHAKU-
VANHEMPAINILTA 10.1.2023

OHJELMASSA

- Tervetuloa (Rehtori Eeva-Kaarina Kemppainen)
- Kevään yhteishakuun liittyviä käytännön asioita ja uuden oppivelvollisuuslain tuomia muutoksia (Opinto-ohjaaja Nina Korhola)
- Savon ammattiopiston esittely ja opiskelu ammatillisessa koulutuksessa (Savon ammattiopiston opinto-ohjaaja Marianne Honkonen)
- Tuusniemen lukion esittely ja opiskelu lukiossa (Tuusniemen lukion rehtori Janne Karttunen ja opinto-ohjaaja Riikka Koivunen)
- Kysymyksiä ja keskustelua

OPPIVELVOLLISUUSLAKI 2021

- Oppivelvollisuusikä nousi 18 vuoteen 1.8.2021 alkaen. Oppivelvollisuus päättyy, kun nuori täyttää 18 vuotta tai kun hän tätä ennen suorittaa toisen asteen tutkinnon.
- Oppivelvollisen on hakeuduttava ennen perusopetuksen viimeisen vuosiluokan päättymistä toisen asteen koulutukseen, nivelvaiheen koulutukseen tai muuhun oppivelvollisuuden piiriin kuuluvaan koulutukseen. Oppivelvollinen voi hakeutua koulutukseen valtakunnallisten hakumenettelyiden kautta (yhteishaku) tai muutoin. Jos oppivelvollinen ei saa opiskelupaikkaa yhteishaussa, hakeutumisvelvollisuus jatkuu niin kauan, kunnes oppivelvollinen saa koulutuspaikan.
- Velvollisuus ohjata ja valvoa oppivelvollisen hakeutumista perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen perusopetuksen 9.luokalla on perusopetuksen järjestäjällä ja tämän jälkeen sillä koulutuksen järjestäjällä, jonka oppilaitoksessa opiskelija opiskelee.

OPPIVELVOLLISUUSLAKI 2021

Oppivelvolliselle maksuttomia (kunnes opiskelija täyttää 20 vuotta) ovat:

- opetus ja päivittäinen ruokailu
- opetuksessa tarvittavat oppikirjat ja muut materiaalit sekä työvälineet, -asut ja -aineet
- lukion oppimäärän päätteeksi suoritettavan ylioppilastutkinnon suorittamiseksi edellytettävät viisi ylioppilaskoetta sekä niiden osalta hylättyjen kokeiden uusiminen
- vähintään seitsemän kilometrin pituiset koulumatkat
- Opiskelija maksaa edelleen itse erityistä harrastuneisuutta painottavissa koulutuksissa tarvittavat henkilökohtaiset välineet, kuten soittimet ja urheiluvälineet, joita opiskelija käyttää myös muutoin kuin opetuksen yhteydessä.

YHTEISHAUN AIKATAULU 2023

- **Yhteishakuaika syksyllä 2023** alkavaan perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen on **21.2.–21.3.2023** (hakuaika loppuu viimeisenä hakupäivänä klo **15.00**)
- Yhteishaussa on mukana ammatillinen koulutus, lukiokoulutus, vaativan erityisen tuen perusteella järjestettävä ammatillinen koulutus, TUVA -koulutus, TELMA -koulutus sekä kansanopistojen oppivelvollisille tarkoitettut vapaan sivistystyön linjat
- Pääsy- ja soveltuvuuskokeet järjestetään huhti-toukokuussa oppilaitoksen ilmoituksen mukaan
- Koulutuksen järjestäjät ilmoittavat opiskelijaksi ottamisen tulokset hakijoille aikaisintaan **15.6.2023**
- Hakijan on ilmoitettava opiskelupaikan vastaanottamisesta koulutuksen järjestäjälle viimeistään **29.6.2023**
- Varasijat ovat voimassa **18.8.2023** asti

YHTEISHAUN TOTEUTUS

- Hakua harjoitellaan koulussa opo-tunneilla demo-versiolla ja hakemuksen täyttämistä voi harjoitella myös kotona <https://opintopolku.fi/hakemus/haku/1.2.246.562.29.00000000000000021303?demo=true&lang=fi>
- Huoltaja hyväksyy hakukohteet ja ilmoittaa tehdäänkö yhteishaku koululla opinto-ohjaajan kanssa vai kotona huoltajan kanssa (Huoltajan kuuleminen Wilma-lomakkeella 17.2. mennessä)
- Hakulomakkeelle saa laittaa 1-7 hakutoivetta (suositus vähintään 3-4 hakukohdetta)
- Hakija asettaa hakutoiveet mieluisuusjärjestykseen
- Hakutoiveita tai niiden järjestystä ei voi muuttaa hakuajan jälkeen
- Hakija valitaan ylimpään hakutoiveeseen, johon hänen valintamenestyksensä riittää

KÄYTÄNNÖN ASIOISTA HAKULOMAKKEELLA

- Hakijan kannattaa täyttää sähköpostiosoite hakemukseen, koska hänelle tulee kuittaus sähköpostiin hakemuksen vastaanottamisesta. Hän voi myös muokata hakemustaan hakuaikana sähköpostivahvistuksen mukana tulevan linkin kautta, hän saa ennakkokirjeen valintojen aikataulusta ja menettelytavoista, hän saa tuloskirjeen sähköpostiin sekä hän voi ottaa opiskelupaikan vastaan sähköisesti ja ilmoittautua läsnäolevaksi.
- Huoltajan tiedot on hyvä tallentaa hakemukseen; myös huoltajan sähköpostiin lähtee kuittaus hakemuksen perillemenosta, ennakkokirje sekä tuloskirje.
- Opinto-ohjaaja voi muokata hakulomaketta hakuaikana hakutoiveita lukuun ottamatta.

KÄYTÄNNÖN ASIOISTA HAKULOMAKKEELLA

- Opiskelijaksi ottamisessa käytetään perusopetuksen päättötodistusta, arvosanoja ei kysytä hakulomakkeella.
- Hakijalta voidaan kysyä hakulomakkeella oppilaitoskohtaisia lisäkysymyksiä, esim. tietoa koulutuskokeilusta, kiinnostusta asuntolapaikkaan, tai muita valinnan kannalta välttämättömiä lisäkysymyksiä.
- Lisäkysymyksiä kysytään, jos hakija hakee urheilulukioihin tai ilmoittaa olevansa kiinnostunut urheilijan ammatillisesta koulutuksesta.
- Harkinnanvaraisessa haussa hakevien, vaativan erityisen tuen perusteella järjestettävään koulutukseen hakevien tai musiikkialalle hakevilta pyydetään liitteitä.

UUTTA YHTEISHAUSSA 2022

- Lukion oppimäärän, ammatillisen tutkinnon tai korkeakoulututkinnon suorittaneet eivät voi hakea yhteishaussa
- Uusi hakulomake ja uusi koulutusten selailu <https://opintopolku.fi/konfo/fi/>
- Uusia valintaperusteita lukioon ja ammatilliseen koulutukseen
- Hakija voi esittää enintään 7 hakutoivetta
- Jos hakijalla yksilöllistetty oppimäärä matematiikassa ja äidinkielessä, hakija on mukana ainoastaan harkintaan perustuvassa valinnassa

UUTTA YHTEISHAUSSA 2022

- **Uusi tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA-koulutus)** korvaa aiemmat perusopetuksen lisäopetuksen (kymppiluokka), lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen (LUVA) ja ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen (VALMA).
- Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa saa valmiuksia hakeutua toisen asteen koulutukseen, selkeän suunnitelman jatko-opintojen ja työelämään sekä paremmat edellytykset suorittaa lukio tai ammatillinen tutkinto. Myös peruskoulun arvosanojen korottaminen on mahdollista.
- Vuoden mittainen koulutus, jossa opiskellaan omien tavoitteiden ja osaamistarpeiden mukaisesti.
- TUVA-koulutuksen suorittamisen jälkeen voi hakea ammatilliseen koulutukseen tai lukioon. Myös kesken valmentavan koulutuksen voi siirtyä joustavasti tutkintokoulutukseen, jos jatko-opintoihin on riittävät edellytykset.

VALINTAPERUSTEET - LUKIOON HAKEMINEN

- **Lukioon pääsyn ratkaisee peruskoulun päättötodistuksen seuraavien arvosanojen (lukuaineet) keskiarvo:** äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli, vieraat kielet, uskonto tai elämäkatsomustieto, historia, yhteiskuntaoppi, matematiikka, fysiikka, kemia, biologia, terveystieto, maantieto.
- Lukiot valitsevat opiskelijat keskiarvon osoittamassa järjestyksessä.
- Lukiot voivat halutessaan määrätä etukäteen alarajan keskiarvolle.
- Joissain lukiokoulutuksissa painotetaan yhtä tai useampaa oppiainetta. Näissä tapauksissa lukiot voivat keskiarvoa laskiessaan ottaa huomioon erityisesti painotettavien oppiaineiden arvosanat.
- Lukioissa voi olla myös pääsy- ja soveltuvuuskokeita.

VALINTAPERUSTEET - AMMATILLISEEN KOULUTUKSEEN HAKEMINEN

Ammatilliseen perustutkintoon hakiessa oppilas saa:

- **6 pistettä** siitä, että on suorittanut peruskoulun samana tai edellisenä vuonna kuin hakee **TAI** tietyistä peruskoulun jälkeen suoritetuista opinnoista (kymppiluokka, VALMA, Kansanopiston Opistovuosi oppivelvollisille -koulutus, Kansanopiston lukuvuoden mittainen muu linja, LUVA, kevästä 2023 alkaen TUVVA)
- **1 – 16 pistettä** yleisestä koulumenestyksestä (kaikkien aineiden keskiarvo)
- **1 – 8 pistettä** painotettavista arvosanoista (kolme parasta arvosanaa taito- ja taideaineista)
- **0 – 10 pistettä** pääsy- ja soveltuvuuskokeesta
- **2 pistettä** ammatillista koulutusta koskevasta ensimmäisestä hakutoiveesta.
- <https://opintopolku.fi/konfo/fi/sivu/perusopetuksen-jalkeisen-koulutuksen-yhteishaun-valintaperusteet>

TERVEYDENTILAVAATIMUKSET AMMATILLISEEN KOULUTUKSEEN HAKEUTUMISESSA

- Koulutusvalintaa pohdittaessa on mietittävä myös hakijan terveydentilaa. Lähtökohtana on, että terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle.
- Opiskelijaksi ei kuitenkaan voida ottaa henkilöä, joka ei ole terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään kykenevä opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin tai työssäoppimiseen silloin, kun opintoihin sisältyy alaikäisen turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta taikka liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia.
- Lisätietoja eri alojen terveydentilavaatimuksista: <https://opintopolku.fi/konfo/fi/sivu/hakijan-terveys-ja-toimintakyky>

HARKINNANVARAINEN VALINTA

- <https://opintopolku.fi/konfo/fi/sivu/hakeminen-harkinnanvaraisen-valinnan-kautta>
- Harkintaan perustuvassa valinnassa voi hakea silloin, kun on jokin erityinen syy tulla huomioiduksi pistevalinnan ohessa (asiantuntijaliitteet). Koulutuksen järjestäjä arvioi koulutustarpeen ja edellytykset suoriutua opinnoista.

I. Harkinnanvarainen valinta ammattilliseen koulutukseen erityisestä syystä:

- oppimisvaikeudet
 - sosiaaliset syyt
 - puuttuva koulutodistus (keskeytynyt peruskoulu)
 - ulkomaalaisella todistuksella hakeminen tai jos kielitaito ei riitä tutkinnon suorittamiseen
 - hakijan yksilöllistetty oppimäärä sekä äidinkielessä että matematiikassa
-

HARKINNANVARAINEN VALINTA

Näissä tapauksissa oppilas on mukana vain harkintaan perustuvassa valinnassa

- Oppilas on keskeyttänyt peruskoulun
- Oppilaalla on ulkomailla suoritettu koulutus
- Oppilaalla on yksilöllistetty oppimäärä sekä äidinkielessä että matematiikassa

2. Harkinnanvarainen valinta lukioon on mahdollista ainoastaan, jos

- Oppilas on keskeyttänyt peruskoulun
 - Oppilaalla on ulkomailla suoritettu koulutus
 - Oppilaalla on yksilöllistetty oppimäärä sekä äidinkielessä että matematiikassa
 - Muista syistä lukio ei käytä harkinnanvaraista valintaa.
-

MINNE HAKEA OPISKELEMAAN? LÄHIALUEEN OPPILAITOKSIA:

I. AMMATILLINEN KOULUTUS

- Savon ammattiopisto <https://sakky.fi/fi>
- Ylä-Savon ammattiopisto <https://ysao.fi/>
- Ingmanedu kulttuurialan ammattiopisto <http://ingmanedu.fi/>
- Palvelualan opisto Kuopio <https://paok.fi/>
- Ammatillinen erityisoppilaitos Luovi <https://luovi.fi/>
- Kuopion konservatorio <https://kuopionkonservatorio.fi/musiikista-ammatti/>
- STEP-koulutus Kuopio <https://step.fi/>

2. KANSANOPISTOT

- Ammatilliset perustutkinnot sekä kansanopistojen oppivelvollisille tarkoitetut linjat
- Pohjois-Savon opisto <https://www.psko.fi/>
- Portaanpään kristillinen opisto <https://www.portaanpaa.fi/wordpress/>

MINNE HAKEA OPISKELEMAAN?

3. LUKIOT

- Kootusti Kuopion lukioista: <https://haelukioon.fi/web/> ja Kuopion lukioiden opas 2023-2024: <https://haelukioon.fi/web/zine/63/cover>
- Kuopion Klassillinen lukio, myös urheilulukio <https://klassikka.onedu.fi/web/>
- Kuopion Lyseon lukio, myös IB-linja <https://kuopion-lyseo.onedu.fi/web/>
- Kuopion taidelukio Lumit, myös musiikkilukio, tanssilukio ja ilmaisutaitolinja <https://lumit.fi/web/>
- Kallaveden lukio, myös bisnes-linja <https://kallavedenlukio.fi/web/>
- Juankosken lukio <https://juankoskenlukio.fi/web/>
- Nilsian lukio <https://nilsian-lukio.onedu.fi/web/>
- Tuusniemen lukio <https://peda.net/tuusniemi/tll>
- Siilinjärven lukio, myös urheilulukio <https://peda.net/siilinjarvi/siilinjärvenlukio>
- Lapinlahden lukio, myös kuvataidelukio <https://www.lapinlahdenlukio.fi/VVP/>
- Rautalammin lukio, myös ratsastuslukio <https://www.rautalampi.fi/ratsastuslukio/>

MINNE HAKEA OPISKELEMAAN?

Kaksoistutkintomahdollisuus

- Jos haluaa tehdä kaksoistutkinnon, haetaan ammatilliseen koulutukseen ja suoritetaan ammatillisen koulutuksen opiskelijana samanaikaisesti lukio-opintoja. <https://opintopolku.fi/konfo/fi/sivu/kaksoistutkinto>
- Kaksoistutkinto-opiskelusta esim. Savon ammattiopistolla <https://sakky.fi/fi/hakijalle/yhteishaku/kaksoistutkinto>

MINNE HAKEA OPISKELEMAAN?

4. Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA)

- Kuopion kaupunki <https://kuopionaikuislukio.onedu.fi/web/>
- Savon ammattiopisto (Savilahti ja Toivala) <https://sakky.fi/fi/koulutukset/tuva-tutkintokoulutukseen-valmentava-koulutus>
- Ylä-Savon amattiopisto <https://ysao.fi/hakijalle/tutkintokoulutukseen-valmentava-koulutus-tuva/>
- Ammatillinen erityisoppilaitos Luovi <https://luovi.fi/koulutukset/tutkintokoulutukseen-valmentava-koulutus-tuva/>
- Portaanpään kristillinen opisto <https://www.portaanpaa.fi/wordpress/>

MISTÄ SAA LISÄTIETOJA?

- Peruskoulun ja toisen asteen opinto-ohjaajat
- Oppilaitosten omat nettisivut
- Opintopolku-sivusto (kaikki yhteishaussa olevat koulutuksen ja ajantasainen tieto yhteishausta, myös hakulomake löytyy täältä) <https://opintopolku.fi/>
- Huoltajan muistilista: <https://opintopolku.fi/konfo/fi/sivu/huoltajan-muistilista>
- Hakijoiden ja huoltajien ilta ti 24.1.2023 klo 18.00-20.00 (webinaari)

<https://sakky.fi/fi/tapahtumat/hakijoiden-ja-huoltajien-ilta-i-asiaa-yhteishausta-2023>